

- วิเคราะห์ 4. เหตุใดจึงกล่าวว่าคุณค่าของชีวิตสำคัญกว่าเงิน
 สังเคราะห์ 5. ให้บรรยายลักษณะครอบครัวที่สำคัญ ไม่เกิน 5 บรรทัด
 ประเมินค่า 6. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่ว่า “คนที่มีชีวิตสำคัญกว่าเงิน”

2) เจตคติทางจริยธรรม หรือความรู้สึกละเอินทางจริยธรรม ความรู้สึกเป็นพื้นฐานอันหนึ่งที่มีผลต่อพฤติกรรมจริยธรรมจริงๆ แล้วเน้นการแสดง การตัดสินใจลงมือกระทำเมื่อพบกับปัญหาทางจริยธรรม ซึ่งการตัดสินใจนั้น แสดงว่าต้องมีพื้นฐานความรู้สึกมาก่อน ถ้าเรามีจุดประสงค์เพื่อต้องการดูว่าความรู้สึกทางจริยธรรมของคนนั้นมีมากน้อยเพียงใดก็สามารถสร้างเครื่องมือวัดดูก่อนได้ ซึ่งจะสามารถเอาผลของความรู้สึกไปพยากรณ์การแสดงออกมาทางจริยธรรมได้บ้าง ความรู้สึกทางจริยธรรมบางที่เรียกว่า เจตคติต่อจริยธรรม คือมีจริยธรรมเป็นเป้าหมาย

ตัวอย่างเจตคติทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ซึ่งเป็นวิธีของลิเคิร์ท

คำชี้แจง จงอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วพิจารณาว่าท่านรู้สึกเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยมากน้อยเพียงใด
 ดั่งเงื่อนไขแล้วกากบาทตอบ

จัดตอบ 4 ถ้าท่านเห็นด้วยอย่างมากกับข้อความนั้น

จัดตอบ 3 ถ้าท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้น

จัดตอบ 2 ถ้าท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

จัดตอบ 1 ถ้าท่านไม่เห็นด้วยอย่างมากกับข้อความนั้น

1) คนที่ซื่อสัตย์เป็นคนที่โลกต้องการ	[1]	[2]	[3]	[4]
2) คนที่ซื่อสัตย์ถูกหลอกได้ง่าย	[1]	[2]	[3]	[4]
3) ความซื่อสัตย์ทำให้เสียผลประโยชน์ที่ควรได้	[1]	[2]	[3]	[4]
4) ความซื่อสัตย์ทำให้กิจการดำเนินการได้ดี	[1]	[2]	[3]	[4]
5) การทำอะไรก็ตาม ควรทำตามที่ตกลงไว้เสมอ	[1]	[2]	[3]	[4]
6) ถ้าอยากเอาตัวรอดจะซื่อสัตย์อย่างเดียวนั้นไม่ได้	[1]	[2]	[3]	[4]

ฯลฯ

3) เหตุผลทางจริยธรรม เป็นการวัดว่าการกระทำหรือไม่กระทำใด ๆ นั้น บุคคลมีเหตุผลประกอบการตัดสินใจอย่างไร การวัดนี้จะช่วยชี้ให้เห็นระดับจริยธรรมของบุคคลนั้น

ตัวอย่างข้อสอบ

ชนิด 6 ตัวเลือก

1. ชายคนหนึ่งกำลังขับรถด้วยความเร็วสูง เพื่อรีบนำคนเจ็บหนักส่งโรงพยาบาล แต่บังเอิญรถติดไฟแดง ถ้าข้าพเจ้าเป็นชายคนนั้น ข้าพเจ้าจะหยุดรถตามกฎจราจรเพราะ

- 1) เป็นหน้าที่ของข้าพเจ้าที่จะต้องช่วยรักษากฎจราจร
- 2) ข้าพเจ้ากลัวถูกตำรวจจับไปลงโทษตามกฎหมาย
- 3) การฝ่าไฟแดง เป็นการกระทำของคนโง่เขลา เขาปัญญา
- 4) ข้าพเจ้าต้องการให้คนอื่น ๆ เห็นว่าข้าพเจ้าเป็นนักขับรถที่ดี
- 5) ชีวิตของคนคนเดียว มีค่าน้อยกว่าชีวิตของคนอื่น อีกหลายคนรวมกัน
- 6) เป็นการป้องกันมิให้ข้าพเจ้าได้รับบาดเจ็บเนื่องจากอาจชนกับรถคันอื่น

2. ถ้าข้าพเจ้าจำเป็นต้องซื้อของอย่างหนึ่ง แต่พ่อค้าเรียกราคาแพงกว่าปกติ เพราะรู้ว่าข้าพเจ้าต้องใช้ของสิ่งนั้น ถ้าพ่อค้าคนนั้นทอนเงินเกินให้ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะไม่คืนเงินที่เกินให้คนขายเพราะ

- 1) คนที่ไม่ดีควรได้รับการกระทำตอบที่ไม่ดีเช่นเดียวกัน
- 2) พ่อค้าทอนเงินให้ข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้าจึงมีสิทธิที่จะเก็บเงินนั้นไว้
- 3) การได้รับเงินที่ทอนเกินมา มิใช่เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย
- 4) เงินนั้นแม้จะมีค่าเพียงเล็กน้อยแต่ก็ไม่ควรให้เสียไป
- 5) การสอนให้พ่อค้าระมัดระวังผลประโยชน์ของตนช่วยลดความละอายใจของข้าพเจ้าที่จะรับเงินเกิน

6) ถ้าข้าพเจ้าคืนเงินให้พ่อค้า คนอื่น ๆ จะหาว่าข้าพเจ้าโง่

ชนิด 4 ตัวเลือก

3. ทางโรงเรียนประกาศรับสมัครนักเรียนที่เต็มใจทำหน้าที่ให้บริการ และคอยช่วยเหลือนักเรียนข้ามถนนตรงทางม้าลาย ในตอนเช้าและเย็น เดี่ยวทราบข่าวจึงได้ไปสมัครเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าว ท่านคิดว่า เดี่ยวทำเช่นนี้เพราะเหตุใด

- 1) ต้องการแสดงออกถึงความสามารถ และฝึกฝนทักษะให้แก่ตนเอง
- 2) ต้องการคำชมเชยจากอาจารย์และเพื่อนฝูง
- 3) เป็นการบำเพ็ญประโยชน์และสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ส่วนรวม
- 4) เพื่อให้พี่น้อง ๆ และเพื่อน ๆ ข้ามถนนได้อย่างปลอดภัย

สำหรับตัวเลือกทั้ง 4 นี้ แทนระดับเหตุผลทางจริยธรรม 4 ระดับ คือ

1. การกระทำเพื่อประโยชน์ของตนเอง
2. การกระทำเพื่อบุคคลที่อยู่ใกล้ตน
3. การกระทำเพื่อสังคม
4. การกระทำด้วยความคิดและอุดมการณ์

ชนิด 3 ตัวเลือก

การสร้างสถานการณ์จะเหมือนกับชนิด 6 หรือ 4 ตัวเลือก แต่จัดตัวเลือกเป็น 3 ตัว โดยใช้ระดับ 3 ระดับ ของโคลเบอร์ก คือ

1. ระดับก่อนกฎเกณฑ์สังคม เพื่อตนเองหรือหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ
2. ระดับกฎเกณฑ์สังคม กระทำตามบทบาทหน้าที่ของตนตามสังคม
3. ระดับเลยกฎเกณฑ์สังคมหรือยึดหลักการ กระทำตามอุดมการณ์ หรือใช้หลักของเพียเจต์ 3 ระดับ คือ

1. ขึ้นก่อนจริยธรรม ยึดตัวเองเป็นใหญ่
2. ขึ้นยึดคำสั่งหรือดีความตามกฎเกณฑ์
3. ขึ้นตั้งกฎเกณฑ์ของตนเองขึ้นได้

4) พฤติกรรมทางจริยธรรม เป็นการวัดพฤติกรรมของบุคคลว่าปฏิบัติพฤติกรรมนั้นมากน้อยเพียงใด พฤติกรรมการแสดงออกทางจริยธรรม เป็นการวัดจริยธรรมที่วัดได้ตรงจุดที่สุด เพราะจริยธรรมมองในแง่การพิจารณาตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เมื่อพบสภาพความขัดแย้งทางจริยธรรมขึ้นมาการตัดสินใจจึงต้องใช้ ค่านิยมหรือคุณธรรมระดับใดระดับหนึ่งแล้วแต่ มโนธรรมหรือจิตสำนึกที่สั่งสมอยู่ในจิตใจของคนคนนั้น

ตัวอย่างการวัดพฤติกรรมทางจริยธรรม

คำชี้แจง จงอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นท่านกระทำได้มากน้อยเพียงใด โดยเลือกวงกลมรอบ ก. หรือ ข. ของวลีนั้นเพียงแห่งเดียว ก. แสดงว่ามาก ข. แสดงว่าน้อย ถ้าท่านเลือก ก. ที่จริงที่สุด แสดงว่าท่านแสดงพฤติกรรมนั้นจริงที่สุดมาก คือใกล้ไปทางจริงที่สุด

1. ข้าพเจ้ารีบทำการบ้านให้เสร็จก่อนไปเที่ยวเล่นเสมอ

ก. _____ ข. _____ ก. _____ ข. _____
จริงที่สุด ก่อนข้างจริง ไม่ค่อยจริง ไม่จริงเลย

2. ถ้าข้าพเจ้าอยากได้สิ่งใดและต้องรอคอย ข้าพเจ้าจะหมดความอดทน

ก. _____ ข. _____ ก. _____ ข. _____
จริงที่สุด ก่อนข้างจริง ไม่ค่อยจริง ไม่จริงเลย

ในการวัดพฤติกรรมทางจริยธรรมนี้อาจใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) หรือ ประชุกวิธีของ ออสถู๊ด มาใช้ก็ได้

จากลักษณะจริยธรรมทั้ง 4 ส่วน ผู้วิจัยเลือกที่จะสร้างเครื่องมือวัดทางด้านพฤติกรรมทาง

จริยธรรม โดยการใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้วิธีการให้นักเรียนประเมินตนเอง การประเมินพฤติกรรมจริยธรรมเป็นการประเมินเพื่อให้เข้าใจและหาแนวทางในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น ซึ่งพฤติกรรมเป้าหมายที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้ กำหนดไว้เป็นมาตรฐานให้สำนักงานการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) (องค์การมหาชน) ทำการประเมินเพื่อรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ พฤติกรรมความมีวินัย พฤติกรรมความรับผิดชอบ พฤติกรรมความซื่อสัตย์ พฤติกรรมความเมตตากรุณา พฤติกรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พฤติกรรมความเสียละ และ พฤติกรรมความประหยัด

7. เกณฑ์ปกติ

7.1 ความหมายของเกณฑ์ปกติ

ชวาล แพร์ตกุล (2519 : 275) ได้อธิบายเกณฑ์ปกติว่า เป็นปริมาณคุณภาพปานกลางของ คุณลักษณะต่าง ๆ และเป็นสถานภาพตามความจริงในปัจจุบัน

สมบุญรต์ ชิตพงษ์ และสำเริง บุญเรืองรัตน์ (2524 : 56) อธิบายว่า เป็นตัวเลขที่มีไว้เพื่อ เปรียบเทียบความสามารถของบุคคล เป็นคะแนนเฉลี่ยหรือจุดกึ่งกลางของคะแนนกลุ่มตัวอย่างที่เรียก ว่า กลุ่มอ้างอิง (Norm Group หรือ Reference Group) ที่ทำการสุ่มเลือกมา และมีตารางคะแนน (Norm Table) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบกับคะแนนแปลงรูป (Derived Score) ซึ่งจะ บอกให้ทราบว่าบุคคลอยู่ในตำแหน่งใด หรือคะแนนของบุคคลนั้น ๆ ใกล้เคียงคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม อ้างอิงหรือไม่

ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2539 : 313-314) ให้ความหมายว่า เกณฑ์ปกติ หมายถึง ข้อเท็จจริงทางสถิติที่บรรยายการแจกแจงของคะแนนจากประชากรที่นิยามไว้อย่างดีแล้ว และเป็นคะแนนตัวที่จะบอกระดับความสามารถของผู้สอบว่า อยู่ระดับใดของกลุ่มประชากร แต่ใน ทางปฏิบัติประชากรที่นิยามไว้อย่างดี (Well Defined Population) เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ดีของ ประชากรนั่นเอง แต่จะต้องมีจำนวนมากพอที่จะเป็นตัวแทนของประชากรได้ด้วย ไม่อย่างนั้นแล้ว เกณฑ์ปกติเชื่อมั่นไม่ได้

ดังนั้นพอจะสรุปได้ว่า เกณฑ์ปกติ หมายถึง ตัวเลขที่เป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มอ้างอิงที่ สุ่มเลือกมา ที่มีไว้เพื่อเปรียบเทียบและบอกให้ทราบว่าบุคคลนั้น ๆ มีความสามารถอยู่ในระดับใดของ กลุ่มประชากร

7.2 หลักการสร้างเกณฑ์ปกติ

การสร้างเกณฑ์ปกติขึ้นอยู่กับเกณฑ์ 3 ประการ(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ,2539 :314)

1. ความเป็นตัวแทนที่ดี การสุ่มตัวอย่างของประชากรที่นิยมทำได้หลายวิธี เช่น สุ่มแบบธรรมดา สุ่มแบบแบ่งชั้น สุ่มแบบเป็นระบบ หรือสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เป็นต้น เลือกสุ่มตามความเหมาะสมโดยการพิจารณาประชากรเป็นตัวสำคัญ ถ้าประชากรมีลักษณะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันไม่มีคุณสมบัติอะไรแตกต่างกันมาก ใช้วิธีสุ่มแบบธรรมดา (Simple random sampling) ดีที่สุด แต่ถ้าเป็นลักษณะมีอะไรแตกต่างกันมาก เช่น ขนาดของโรงเรียนต่างกัน ระดับความสามารถแตกต่างกัน ทำเลที่ตั้งแตกต่างกัน และมีผลต่อการเรียน การสุ่มลักษณะนี้จะต้องใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จึงจะเหมาะ ถ้าแต่ละหน่วยการสุ่ม เช่น โรงเรียน ห้องเรียน มีคุณลักษณะไม่แตกต่างกัน แต่แบ่งหน่วยการสุ่มไว้แล้ว การสุ่มแบบนี้ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จะดีที่สุด 3 วิธีนี้ใช้ในการสุ่มเพื่อสร้างเกณฑ์ปกติมากที่สุด

2. มีความเที่ยงตรง ในที่นี้ หมายถึง การนำคะแนนดิบไปเทียบกับเกณฑ์ปกติที่ทำไว้แล้วสามารถแปลความหมายได้ตรงกับความเป็นจริง

3. มีความทันสมัย เกณฑ์ปกตินั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของประชากรกลุ่มนั้น การพัฒนาคนมีอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นเกณฑ์ปกติที่เคยศึกษามานานหลายปี อาจมีความผิดพลาดจากความเป็นจริง โดยทั่วไปแล้วเกณฑ์ปกติควรเปลี่ยนทุก ๆ 5 ปี จึงจะทันสมัย

7.3 ชนิดของเกณฑ์ปกติ

ชนิดของเกณฑ์ปกติแบ่งได้ตามลักษณะของประชากร และตามลักษณะของการใช้สถิติ การเปรียบเทียบ ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539 : 315-317)

1. ชนิดของเกณฑ์ปกติตามลักษณะของประชากร

1.1 เกณฑ์ปกติระดับชาติ (National Norms) เป็นเกณฑ์ปกติที่ต้องใช้ประชากรทั่วประเทศ ดังนั้นต้องสุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมทั่วประเทศ จำนวนตัวอย่างที่เข้าสอบจึงมีจำนวนมาก

1.2 เกณฑ์ปกติระดับท้องถิ่น (Local Norms) เป็นเกณฑ์ปกติที่มีขนาดประชากรเล็กลงมา เช่น ระดับจังหวัดหรือระดับอำเภอ ซึ่งมีค่าใช้จ่ายน้อยลง และเป็นประโยชน์ในการเปรียบเทียบคะแนนของผู้สอบกับคนทั้งจังหวัดหรืออำเภอ

1.3 เกณฑ์ปกติของโรงเรียน (School Norms) เป็นเกณฑ์ปกติของโรงเรียนเดียว หรือกลุ่มโรงเรียนในเครือเดียวกัน ใช้ประเมินนักเรียนแต่ละคนกับนักเรียนส่วนรวมของโรงเรียน และใช้ประเมินการพัฒนาของโรงเรียนได้ด้วย โดยพิจารณาจากการศึกษาแต่ละปีว่า เค้นหรือด้อยกว่าที่สร้างเกณฑ์ปกติเอาไว้

2. ชนิดของเกณฑ์ปกติตามลักษณะของการใช้สถิติการเปรียบเทียบ

2.1 เกณฑ์ปกติเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Norms) เป็นเกณฑ์ปกติที่เป็นคะแนนจัดอันดับเท่านั้น จะนำไปบวกลบกันไม่ได้ แต่สามารถเทียบและแปลความหมายได้ เพราะเกณฑ์ปกติแบบนี้สร้างจากคะแนนดิบที่มาจากประชากร หรือกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีที่นำมาเทียบกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ ซึ่งแปลความหมายในรูปของร้อยละของตัวคะแนนที่จุดได้จุดคะแนนดิบนั้น ๆ เช่น ผู้สอบคนหนึ่งสอบได้คะแนน 25 คะแนน เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ปกติตรงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 80 ก็หมายความว่า มีคนเข้าสอบ 100 คน ผู้สอบคนนั้นมีความสามารถเหนือกว่าคนอื่น 80 คน

2.2 เกณฑ์ปกติคะแนนที (T-score Norms) เป็นมาตราของคะแนนที่เทียบคะแนนดิบให้เป็นคะแนนมาตรฐาน วิธีแปลงคะแนนดิบให้เป็นคะแนนทีปกติ ทำได้โดยแปลงคะแนนดิบให้เป็นตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ก่อน แล้วจึงเทียบเปอร์เซ็นต์ไทล์ให้เป็นคะแนนทีปกติ โดยดูว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์นั้นเท่ากับหรือใกล้เคียงที่สุดกับค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ใด ก็อ่านค่าที่ปกตินั้น ซึ่งมีไว้เพื่อบอกและเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้สอบว่าอยู่ในระดับสูงหรือต่ำของกลุ่ม โดยแสดงลงในตารางเพื่อบอกความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบกับคะแนนทีปกติ (Normalized T-score) คะแนนทีปกติ นิยมใช้กันมากเพราะเป็นคะแนนมาตรฐานสามารถนำมาบวกลบและเฉลี่ยได้ มีค่าเหมาะสมในการแปลความหมาย คือ มีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 100 มีคะแนนเฉลี่ย 50 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10

2.3 เกณฑ์ปกติสเตไนน์ (Stanine Norms) เป็นคะแนนมาตรฐานชนิดหนึ่ง แต่มีค่าเพียง 9 ตัว (Standard Nine Points) โดยมีค่าตั้งแต่ 1 ถึง 9 คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 5 คะแนน มีความเบี่ยงเบนมาตรฐานประมาณ 2 คะแนน วิธีการหา มักจะเทียบจากร้อยละของความถี่ของคะแนนเรียงกัน ดังตัวอย่างในตารางต่อไปนี้

คะแนนสเตไนน์	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ร้อยละของจำนวนคนที่อยู่ในสเตไนน์	4	7	12	17	20	17	12	7	4

2.4 เกณฑ์ปกติตามระดับชั้น (Grade Norms) เป็นการหาเกณฑ์ปกติตามระดับชั้นว่าคะแนนเท่าไรควรอยู่ระดับชั้นไหนจึงจะเหมาะสม แบบทดสอบที่จะทำเกณฑ์ปกติชนิดนี้ได้ต้องเป็นเนื้อหาเดียวกัน เพราะจะสามารถอธิบายการแปลผลเปรียบเทียบได้ ดังนั้นวิชาที่นิยมสร้างเกณฑ์ปกติชนิดนี้มักจะเป็นวิชาพื้นฐาน เช่น คำศัพท์ คณิตศาสตร์เบื้องต้น นอกจากนี้ยังนิยมใช้กับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพราะหลักสูตรค่อนข้างจะเทียบเคียงกันได้ และนิยมใช้กันมากในระดับประถมศึกษา

2.5 เกณฑ์ปกติตามอายุ (Age Norms) เกณฑ์ปกติชนิดนี้คล้ายคลึงกับแบบตามระดับชั้น ต่างกันที่แบบนี้จำแนกตามอายุ นิยมใช้กับแบบทดสอบที่ไม่ได้วัดผลสัมฤทธิ์ตามหลักสูตร เช่น ใช้กับแบบทดสอบวัดความถนัด สถิติปัญญา อารมณ์และอื่น ๆ ซึ่งจะแน่นอนปรับเปลี่ยนของเกณฑ์แบบนี้เปลี่ยนไปตามอายุ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยหาเกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติ (Normalized T-score) และใช้เกณฑ์ระดับท้องถิ่น (Local Norms) ของจังหวัดปัตตานี

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8.1 งานวิจัยในประเทศ

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม ได้พบผู้ที่ทำการวิจัยดังนี้

นิตา คำนวิริยะกุล (2527 : 92-99) ได้สร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความขยันหมั่นเพียร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบทดสอบฉบับนี้วัดจริยธรรมด้านความขยันหมั่นเพียร ของนักเรียนทั้งหมด 4 ด้าน คือ ความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียน ความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงานของตนเอง ความขยันหมั่นเพียรในการช่วยเหลืองานของครอบครัว และความขยันหมั่นเพียรในกิจกรรมของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า แบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.10-17.22 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.6605 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบหาโดยใช้ Known group technique มีค่าตั้งแต่ 1.87-6.99 ค่าความเที่ยงตรงตามสภาพของแบบทดสอบหาโดยวิธีสหสัมพันธ์แบบอันดับระหว่างอันดับของนักเรียนที่สอบแบบทดสอบกับอันดับของนักเรียนที่ได้จากอาจารย์ประจำชั้น มีค่าเท่ากับ 0.685 และแบบทดสอบทั้งสองตอนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในเท่ากับ 0.7372

วัฒนา สิงห์สัมฤทธิ์ (2527 : 57-60) ทำการสร้างแบบทดสอบจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ แบบทดสอบแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นข้อความ จำนวน 62 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นสถานการณ์ จำนวน 33 ข้อ โดยแยกออกเป็นด้าน ๆ ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน ความรับผิดชอบในการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 478 คน หาความเชื่อมั่น โดยวิธีแบ่งครึ่งแบบทดสอบ (Split-Half Method) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.9334 หาความเที่ยงตรงตามโครงสร้างโดยวิธีเทคนิคกลุ่มที่รู้จักแล้ว (Known group technique) ได้ค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบแต่ละด้านและรวมทุกด้านตั้งแต่ 4.1574-5.7209 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า และความ

เที่ยงตรงตามสภาพ โดยหาจากสหสัมพันธ์แบบจัดอันดับ (Rank Correlation) ได้ความเที่ยงตรงตามสภาพแต่ละด้านและรวมทุกด้านอยู่ในช่วง 0.507-0.603

บัญญัติ วรรณบุตร (2530 : บทคัดย่อ) ได้สร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความไม่ประมาท สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2529 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดพะเยา จำนวน 745 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม วิธีการศึกษาได้ทดสอบ 3 ครั้ง ทดสอบครั้งที่ 1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบเพื่อคัดเลือกและปรับปรุงข้อสอบ ทดสอบครั้งที่ 2 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบอีกครั้งหนึ่งและคัดเลือกข้อสอบ และทดสอบครั้งที่ 3 เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบด้านอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ความเที่ยงตรงตามสภาพ และเกณฑ์ปกติในรูปของคะแนนที่ปกติ ผลการศึกษาพบว่า ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบมีค่าสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบคำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา มีค่าเป็น 0.881 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบหาโดยวิธีเทคนิคเทียบกลุ่มรู้จัก พบว่ามีค่าสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความเที่ยงตรงตามสภาพหาโดยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบกับคะแนนที่ได้จากครูและเพื่อน มีค่าสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สหสัมพันธ์ภายในของแบบทดสอบของแบบทดสอบมีค่าเป็นบวกและสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ละมัย กาญจนะประโชติ (2534 : บทคัดย่อ) ได้พัฒนาจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีความมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนที่ได้อ่านหนังสือเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเองภายหลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะนำหนังสือ และนักเรียนที่ได้อ่านหนังสือเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเองอย่างเสรี กลุ่มตัวอย่างเป็นชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความมีวินัยในตนเองต่ำ จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ หนังสือสำหรับเด็ก 30 ชื่อเรื่อง แบบทดสอบความมีวินัยในตนเอง และแบบสังเกตความมีวินัยในตนเอง พบว่า นักเรียนที่ได้อ่านหนังสือเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเองภายหลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะนำหนังสือ มีการพัฒนาจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองสูงขึ้นกว่านักเรียนที่ได้อ่านหนังสือเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเองอย่างเสรี

วุฒิชัย ฉายวงศ์ศรีสุข (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะด้านจริยธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ศึกษาเพื่อสร้างแบบวัดคุณลักษณะด้านจริยธรรมสำหรับนักเรียน 5 ด้าน ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความมีระเบียบวินัย ความอดทน ความเชื่อมั่นในตนเอง และความรับผิดชอบ ประชากรที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2536 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 999 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย แบบวัดคุณลักษณะด้านจริยธรรมที่สร้างเป็นรูปแบบ

สถานการณ์จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาตอบ ทั้งหมด 60 นาที ผลการวิจัยพบว่า ค่าความเที่ยงของแบบวัด โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา พบว่าอยู่ระหว่าง 0.486-0.644 อำนาจจำแนกรายข้อ จากเทคนิค 25 % พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความตรงตามสภาพหาโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากการสอบกับคะแนนที่ได้จากการประเมินของครูประจำชั้น พบว่า มีความตรงตามสภาพสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ความตรงเชิงจำแนก ทดสอบด้วยสถิติ t-test พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความตรงเชิงโครงสร้างทุกด้าน

เทพวิกรณ์ มณีวัง (2537 : บทคัดย่อ) ได้สร้างเครื่องมือวัดจริยธรรมของผู้ปกครองและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีจุดประสงค์เพื่อสร้างแบบวัดจริยธรรมและศึกษาถึงระดับจริยธรรมของผู้ปกครองและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 600 คน และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 600 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาอำนาจจำแนก 2 ครั้ง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการสุ่มตามระดับชั้น ได้แบบวัดจริยธรรมเชิงสถานการณ์ 4 ตัวเลือก จำนวน 8 ฉบับ ฉบับละ 20 สถานการณ์ ซึ่งวัดในด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความเมตตากรุณา และความมีระเบียบวินัย ซึ่งผลการวิจัยพบว่า แบบวัดจริยธรรมที่สร้างขึ้น โดยการทดสอบค่าไคสแควร์ มีค่าอำนาจจำแนกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, .01 และ .05 มีค่าความเชื่อมั่นเมื่อทดสอบผลการวัดทั้งสองครั้ง มีค่าอยู่ระหว่าง .8678 -.9483 สำหรับการศึกษาาระดับจริยธรรม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีร้อยละสูงสุดของระดับจริยธรรมในทุก ๆ ด้าน อยู่ในระดับการจัดระบบ ผู้ปกครองนักเรียนมีร้อยละสูงสุดของระดับจริยธรรมในด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และความเมตตากรุณา อยู่ในระดับการเห็นคุณค่า ส่วนด้านความมีระเบียบวินัย มีร้อยละสูงสุดของระดับจริยธรรมอยู่ในระดับการจัดระบบ

พัชรีย์ จินดาหลวง (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการประเมินพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบประเมินและผู้ประเมินต่างกัน มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบผลการประเมินพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ กับการประเมินจำนวน 6 แบบ คือ การประเมินตนเองของนักเรียน โดยใช้แบบสถานการณ์ แบบเปรียบเทียบคู่ แบบข้อความสั้น ๆ และการประเมินตนเองของนักเรียนโดยใช้แบบสังคมมิติ เพื่อนสนิทใช้แบบสำรวจรายการ และครูประจำชั้นใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ ครูและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2537 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เป็นครูผู้สอนจำนวน 9 คน นักเรียนจำนวน 222 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และ t-test ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ของผลการประเมิน

พฤติกรรมจริยธรรมระหว่างการใช้แบบประเมินแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ โดยผู้วิจัย กับการประเมินจำนวน 6 แบบ มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินแล้วพบว่า ผลการประเมินระหว่างผู้วิจัยที่ใช้แบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ กับการประเมินตนเองของนักเรียน โดยแบบข้อความสั้น ๆ การประเมินโดยเพื่อนสนิทที่ใช้แบบสำรวจรายการและการประเมินโดยครูประจำชั้นที่ใช้แบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ไม่มีความแตกต่างกัน นอกจากนี้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

รัชนี พักกรกรีก (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างชุดกิจกรรมจริยธรรม เรื่อง ความเสียสละ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้ศึกษาเพื่อสร้างชุดกิจกรรมจริยธรรม เรื่อง ความเสียสละ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 ของโรงเรียนบ้านบึง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม ใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรม 36 คาบ คาบละ 20 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติร้อยละ ผลการวิจัยพบว่าชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 93.33/90 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้

กัลยา ศรีปาน (2542 : 75-83) ศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนบุญเลิศอนุสรณ์ จำนวน 182 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า ผลการวิจัยพบว่าระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบุญเลิศอนุสรณ์ โดยภาพรวม องค์กรประกอบด้านความใฝ่รู้ การประหยัด ความเสียสละ ความเมตตากรุณา การตรงต่อเวลา และความสามัคคี อยู่ในระดับปานกลาง องค์กรประกอบด้านความขยัน ความมีระเบียบวินัย ความกตัญญูกตเวที ความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความอดทน ความซื่อสัตย์สุจริต และความยุติธรรมอยู่ในระดับน้อย

ชาฮามีเยาะห์ ไต่ะอาลิม (2544 : 121-124) ได้สร้างแบบวัดจริยธรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ใน 5 ด้าน ได้แก่ด้านความอดทน ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์ และความเมตตากรุณา ชนิดสถานการณ์ จำนวน 32 ข้อ และชนิดข้อความ จำนวน 39 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า ค่าความเที่ยงของแบบวัดคำนวณโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.8479 ค่าความเที่ยงแต่ละด้านอยู่ระหว่าง 0.2792-0.7394 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ซึ่งคำนวณจากค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมทั้งผลคูณคะแนนข้อนั้น พบว่า 64 ข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมี 7 ข้อไม่มีนัยสำคัญ

8.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

เมนิตอฟฟ์ (Menitoff 1977 : 3396-A, อ้างถึงใน ซาฮาบีเยห์ โค๊ะอาลิม, 2544 : 66) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “A Comparative Study of Moral Development in Jewish Religious School Setting” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปรับพฤติกรรมและการปลูกฝังค่านิยมในโรงเรียน ซึ่งนักเรียนได้รับพื้นฐานความคิด ความรู้สึก และการแสดงออกในรูปของสถานการณ์ต่าง ๆ โดยศึกษาเปรียบเทียบถึงพัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียนชาวยิว ในลอสแอนเจลิส โดยแบ่งเป็นโรงเรียนสอนศาสนาในวันอาทิตย์ โรงเรียนสอนศาสนาอิบรู และโรงเรียนสอนศาสนา โดยแบ่งเป็นนักเรียนระดับเกรด 4 เกรด 5 และเกรด 6 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงชายชาวยิว เกรด 4-6 จำนวน 152 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการตัดสินใจทางจริยธรรมของโคลเบิร์ต และใช้การวิเคราะห์หาค่าความแตกต่างของคะแนนและเปรียบเทียบค่าที (t-test) ของโรงเรียนทั้ง 3 ประเภท นักเรียนทั้ง 3 ระดับและเพศทั้งสอง ผลการวิจัยพบว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียนขึ้นอยู่กับชนิดของโรงเรียน ระดับชั้นเรียน กล่าวคือ นักเรียนที่มาจากโรงเรียนสอนศาสนาอิบรู มีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงกว่านักเรียนที่มาจากโรงเรียนสอนศาสนาวันอาทิตย์ และนักเรียนที่มาจากโรงเรียนสอนศาสนามีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงสุดในกลุ่ม ส่วนระดับชั้นเรียนนั้น นักเรียนเกรด 6 มีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงกว่านักเรียนเกรด 5 และนักเรียนเกรด 5 มีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงกว่านักเรียนเกรด 4

เชเวียคอฟ (Sheviakov, 1955 : 8-14) ศึกษาถึงประเภทของวินัยที่ปลูกฝังให้แก่เด็กว่าควรเป็นวินัยในตนเองมากกว่าที่จะเป็นวินัยที่อยู่บนรากฐานของการปฏิบัติตามคำสั่งและเป็นเรื่องของความเห็นใจ ซึ่งมีใช้การกระทำตามคำสั่งหรือเพราะการลงโทษ การปลูกฝังให้เกิดวินัยในตนเอง ซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานแห่งความชื่นชอบในอุดมคติหรือการยึดมั่นในจุดมุ่งหมายที่ตนสร้างขึ้น และ ออซูเบล (Ausubel, 1965 : 189-190) ได้ให้ความเห็นสอดคล้องกับเชเวียคอฟ ว่าวินัยที่ต้องการให้เกิดกับตัวเด็กคือ วินัยในตนเองที่มีรากฐานจากการควบคุมภายในตนและภายนอกตน การควบคุมภายในตน เช่น การอบรมเลี้ยงดูอย่างสม่ำเสมอ แต่การบังคับและการลงโทษเป็นการควบคุมภายนอกจะช่วยปลูกฝังวินัยในตนเองได้เพียงเล็กน้อย

กอร์ดอน เพอร์ซันแนล โปรไฟล์ (Gordon Personal Profile, 1963 : 153-155) ได้สร้างแบบวัดบุคลิกภาพที่มีลักษณะบังคับให้เลือกเพื่อใช้วัดความสามารถในการปรับตัวและประเมินประสิทธิภาพของแต่ละบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยพิจารณาองค์ประกอบที่เห็นเด่นชัดของแต่ละบุคคล แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ การมีอำนาจมีอิทธิพล ความรับผิดชอบ ความมั่นคงทางอารมณ์ และความสามารถในการเข้าสังคม ผลการวิจัยพบว่า ความเที่ยงของแบบวัดฉบับนี้ วิธีแบ่งครั้งได้ค่าความเที่ยง 0.86-0.89 สัมประสิทธิ์แอลฟาได้ค่า 0.85-0.87 สอบซ้ำวันระยะ 2 สัปดาห์ ได้ค่าความเที่ยง 0.50-0.70 สอบซ้ำวันระยะ 4 ปี ได้ค่าความเที่ยง 0.29-0.69 ความตรงของแบบวัดนี้ใช้วิธีการ

หาความตรงจากการวิเคราะห์องค์ประกอบ และหาค่าสหสัมพันธ์ของแบบวัดกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบทดสอบวัดความถนัด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องยังไม่มียานวิจัยใดที่สร้างและพัฒนาแบบประเมินพฤติกรรมทางจริยธรรม ตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติในมาตรฐานที่ 1 ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมที่พึงประสงค์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสร้างแบบประเมินพฤติกรรมทางจริยธรรมตามมาตรฐานที่ 1 ขึ้น เพื่อประเมินพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นว่า การสร้างเครื่องมือสำหรับการวัดและประเมินจริยธรรมนั้น จะต้องดำเนินการหาคุณภาพเครื่องมือในด้านอำนาจจำแนก ค่าความเที่ยงตรง ค่าความเชื่อมั่น และสร้างเกณฑ์ปกติสำหรับแปลความหมายของคะแนน เพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้วัดและประเมินนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ